

- Regel 27 **alia esse clariora alia maiora**
- 1p 8 Bij welke categorie horen **illud** (regel 26) en **haec** (regel 26) volgens Plinius?
- A **illud** en **haec** horen beide bij **clariora**.
  - B **illud** hoort bij **clariora** en **haec** bij **maiora**.
  - C **illud** en **haec** horen beide bij **maiora**.
  - D **illud** hoort bij **maiora** en **haec** bij **clariora**.

## Afbeelding 1 en Tekst 1

---

- 1p 9 Citeer uit de regels 21-27 van tekst 1 (**Dum t/m Vale**) het Latijnse tekstelement dat een toepasselijk onderschrift is voor het schilderij van afbeelding 1.

## Tekst 2

---

### Regel 1 **Casta t/m Paeto**

In deze regel gebruikt Martialis hetzelfde stilistisch middel tweemaal.

- 2p 10 Leg uit dat hierdoor de band tussen Arria en haar echtgenoot wordt benadrukt. Noteer in je antwoord ook de naam van het desbetreffende stilistisch middel.

### Regel 1 **traderet**, regel 2 **strinxerat**, regel 3 **feci** en regel 4 **facies**

Deze persoonsvormen verwijzen naar gebeurtenissen die niet tegelijkertijd plaatsvinden.

- 1p 11 Noteer deze persoonsvormen in chronologische volgorde, van eerder naar later.

### Regel 4 **tu quod facies**

- 1p 12 Noteer in eigen woorden wat Arria concreet bedoelt met **tu quod facies**.

## Tekst 3

---

### Regel 1-2 **deorum t/m adpetas**

- 3p 13 a Noteer in eigen woorden wat met dit tekstgedeelte concreet bedoeld wordt.

Plinius baseert zijn bewering **deorum t/m adpetas** op enkele feiten, die hij vermeldt in het vervolg (t/m regel 6 **sorderent**).

- b Noteer in eigen woorden twee van deze feiten.

### Regel 9-10 **ut** t/m **sequeretur**

Door F.J.A.M. Meijer en D. den Hengst wordt dit tekstgedeelte als volgt vertaald:

alsof iedere slag bloed en pijn teweegbracht

In de vertaling is de grammaticale structuur van het Latijn niet geheel overgenomen.

- 1p **14** Leg dit uit met betrekking tot **ictus** (regel 9). Ga in je antwoord in op zowel het Latijn als de vertaling.

### Regel 10-13 **Nemo** t/m **mutarentur**

- 2p **15** **a** Citeer uit dit tekstgedeelte het Latijnse woord waaruit afgeleid kan worden dat het vorige regime lang geduurd heeft.  
**b** Noteer in eigen woorden wat concreet het onderwerp is van **mutarentur** (regel 13).

### Regel 19 **effigies**

Hiermee wordt een ruitersstandbeeld van Domitianus bedoeld.

De Romeinse dichter Statius heeft tussen 90 en 95 na Christus een dichtbundel gepubliceerd, waarin hij het paard van dit standbeeld vergelijkt met het houten paard van Troje:

Dát paard bracht verderf en verborg woeste Grieken in zich, terwijl dít paard ons juist vertrouwen geeft door de vriendelijke ruiter die erop zit. Het is prettig om naar zijn gezicht te kijken, waarop de sporen zichtbaar zijn van oorlog, maar ook van aangename vrede.

- 2p **16** **a** Noteer het verschil in toon tussen deze beschrijving door Statius en Plinius' vermelding van dit beeld in de regels 18-20 (**cum** t/m **profundebat**). Ga in je antwoord in op zowel Statius' toon als die van Plinius.  
**b** Waardoor was het voor Statius niet mogelijk in het bovenstaande citaat dezelfde toon te gebruiken die Plinius gebruikt in de regels 18-20 (**cum** t/m **profundebat**)? Baseer je antwoord op de achtergronden bij de teksten die je voor dit examen gelezen hebt.

### Regel 2-20 **Itaque** t/m **profundebat**

In een van zijn brieven schrijft Plinius over de *Panegyricus* onder meer het volgende:

Als nu tenminste nog op indeling, overgangen en stijlfiguren tegelijk werd gelet. Want briljante ingevingen en adembenemende wendingen, die vind je ook wel eens bij barbaren, maar een sluitende compositie en gevarieerde figuren zijn uitsluitend aan geschoolde schrijvers voorbehouden.

“indeling”

De regels 2-20 (**Itaque** t/m **profundebat**) zijn in te delen in drie gedeelten, waarin Plinius telkens eerst over Trajanus en dan over Domitianus spreekt.

- 5p 17 a Citeer het Latijnse woord waarmee het tweede gedeelte begint en citeer het Latijnse woord waarmee het derde gedeelte begint.

“overgangen”

In de drie gedeelten waarin de regels 2-20 (**Itaque** t/m **profundebat**) zijn in te delen, spreekt Plinius telkens eerst over Trajanus en dan over Domitianus. Bij de overgang van Trajanus naar Domitianus gebruikt Plinius in elk gedeelte een ander woord om aan te geven dat er een tegenstelling bestaat tussen beide keizers.

- b Citeer uit elk van de drie gedeelten het desbetreffende Latijnse woord.

“stijlfiguren”

In het korte tekstgedeelte **aditus** t/m **relucebat** (regel 3-4) gebruikt Plinius een groot aantal stilistische middelen.

- c Noteer de namen van twee verschillende van deze stilistische middelen.

### Regel 23-24 **reformet et corrigit**

In het vervolg (t/m regel 28 **tutum est**) wordt hiervan een voorbeeld genoemd.

- 1p 18 Beschrijf in eigen woorden dit voorbeeld.

### Regel 21-28 **Omnia** t/m **tutum est**

Met **noster** (regel 23) en **nostri** (regel 27) verwijst Plinius onder anderen naar zichzelf.

- 1p 19 Citeer uit de regels 21-28 (**Omnia** t/m **tutum est**) het andere Latijnse tekstelement waarmee Plinius de groep mensen aanduidt waartoe hij zichzelf hier rekent.